

СПОРАЗУМЕНИЕ

**за сътрудничество между Европейската общност за атомна енергия и
правителството на Руската федерация в областта на ядрената безопасност**

ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ ЗА АТОМНА ЕНЕРГИЯ,

оттук нататък наричана „Общността“, и

правителството на РУСКАТА ФЕДЕРАЦИЯ,

оттук нататък наричани „страна“ или „страни“, в зависимост от случая,

КАТО ПРИПОМНЯТ, че Споразумението за партньорство между Европейските общности и техните държави-членки от една страна, и Руската федерация от друга, влязло в сила на 1 декември 1997 г., установява сътрудничество между страните в ядрения сектор, в частност чрез изпълнение на двете споразумения относно термоядрения синтез и ядрената безопасност;

КАТО ПРИПОМНЯТ, че Комисията на Европейските общности е компетентна, *inter alia* да определя основните норми за радиологична защита и да гарантира тяхното изпълнение, както и да събира и наблюдава радиологичните данни на общностно равнище;

КАТО ПРИПОМНЯТ, че е важно да се осигури опазването на околната среда и сътрудничеството с трети страни;

КАТО СЧИТАТ, че Комисията на Европейските общности изпълнява общностни изследователски програми в областта на ядрената безопасност, в частност безопасността на реакторите, радиологичната защита, управлението на отпадъците и извеждането от експлоатация и затварянето на ядрените централи, както и в областта на контрола на ядрените материали, и възнамерява да провежда научно и технологично сътрудничество с трети страни по тези въпроси, за да способства за изработване на принципите и ръководните насоки в областта на ядрената безопасност, възприети на международно равнище;

КАТО СЧИТАТ, че Руската федерация полага значителни усилия за осъществяване на изследователски и развойни програми с цел подобряване на безопасността на съществуващите ядрени централи и на проектираните понастоящем централи, за да отговори на най-съвременните признати предписания в областта на ядрената безопасност, и за да реши проблемите за управление на радиоактивните отпадъци и за извеждане от експлоатация на ядрени централи;

КАТО ПРИПОМНЯТ, че осъществяваната от Руската федерация дейност в областта на ядрената правна уредба цели да осигури опазването на околната среда и най-общо защитата на населението, както и защитата на работещите в централите срещу радиация, на основата на международно приети принципи и ръководни насоки;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че бъдещият принос на ядрената енергия за задоволяване на енергийните потребности на цяла Европа при най-строго отчитане на затрудненията, свързани с разнообразяването, с икономиката и с околната среда, зависи и от

разработването на задоволителни решения за цитираните по-горе въпроси на безопасността, както и от оценката на равнището на безопасност на съществуващите ядрени реактори и от необходимостта за модернизация;

КАТО ОТЧИТАТ различните форми на координирани действия в областта на ядрената безопасност, провеждани от страните, в частност в рамките на програмата ТАСИС;

РЕШЕНИ да укрепват сътрудничеството си и да провеждат редовни консултации в областта на ядрената безопасност,

СЕ ДОГОВОРИХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Действията за сътрудничество, осъществявани в рамките на настоящото споразумение на основата на взаимен интерес, допринасят за подобряване на ядрената безопасност.

Член 2

Сътрудничеството обхваща в частност следните аспекти:

а) Изследвания в областта на безопасността на реакторите

Описание и анализ на проблемите на безопасността, и по-специално на отражението на безопасността върху развитието на ядрената енергия; преглед на съответните техники за подобряване на безопасността на реакторите посредством изследователски и развойни действия, посредством оценки за действащите и за проектираните реактори.

б) Радиологична защита

Изследвания, правни аспекти, изработване на норми за безопасност, подготовка и обучение на персонала. Особено внимание се отделя на въздействията на слабите дози, на въздействията на индустриалното излагане на радиация и на управлението на следаварийни ситуации.

в) Управление на ядрените отпадъци

Оценка и оптимизация на отстраняването на геоложките отпадъци и научни аспекти на управлението на дълготрайните отпадъци.

г) Изваждане от експлоатация, обеззаразяване и затваряне на ядрени съоръжения

Стратегии за изваждане от експлоатация и за затваряне на ядрени съоръжения, в частност по отношение на радиологичните аспекти.

д) Изследване и развойна дейност за отчитане и контрол на ядрените материали

Развойна дейност и оценка на измервателните техники на ядрените материали и характеристика на примерните материали, предназначени за дейности за отчитане и контрол, и за подобряване на системите за отчитане и контрол на ядрените материали.

Член 3

1. Сътрудничеството, предмет на член 2 от настоящото споразумение, се осъществява по-конкретно посредством:

- обмен на техническа информация чрез доклади, посещения, семинари, технически съвещания и др.,
- обмен на персонал между лаборатории и/или органи за целите на обучението,
- размяна на проби, материал, съоръжения и уреди за експериментални цели,
- балансирано участие в съвместни проучвания и дейности.

2. При необходимост страните и/или евентуално изпълняващите гореупоменатите дейности органи сключват договорености за определяне на обхвата, реда и условията за изпълнение на специфични дейности на сътрудничество.

Тези договорености могат да се отнасят до финансовите механизми, до поемането на управленска отговорност и до точния режим за разпространение на информацията и за предоставяне на авторски права на интелектуална собственост.

Министерството на атомната енергия на Руската федерация е изпълнителният орган на Русия, натоварен с изпълнението на настоящото споразумение.

3. Страните координират осъществяваните в рамките на настоящото споразумение дейности с други международни дейности, свързани с ядрената безопасност, в които те участват, за да се съкрати до минимум дублирането.

Член 4

1. Осъществяваните по силата на настоящото споразумение дейности зависи от наличието на необходимите финансови ресурси от всяка една от страните.

2. Всички разходи, произтичащи от дейностите по сътрудничеството, се поемат от страната, която ги осъществява.

3. Финансирането на промишлени дейности се изключва от обхвата на настоящото споразумение.

Член 5

1. Настоящото споразумение се прилага от една страна на териториите, попадащи в приложното поле на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и в съответствие с определените в този договор условия, и от друга страна - на територията на Руската федерация.

2. Сътрудничеството в рамките на настоящото споразумение не противоречи на действащите във всяка една от страните законови и подзаконови нормативни уредби.

3. Всяка страна прави всичко възможно в рамките на своето законодателство и нормативна уредба, за улесняване изпълнението на формалностите, свързани с движението на хора, преноса на материали и на съоръжения, както и с трансфера на необходимата валута за целите на това сътрудничество.

4. Обезщетението на понесените щети по време на изпълнението на настоящото споразумение се осъществява в съответствие с действащите във всяка една от страните законовите и подзаконовите нормативни уредби.

Член 6

Използването на информацията, на правата на индустриална собственост и на авторските права, произтичащи от извършваните дейности по сътрудничеството в рамките на настоящото споразумение, протича в съответствие с приложения I, II и III, които са неразделна част от настоящото споразумение.

Член 7

Освен ако техните законовите и подзаконовите нормативни уредби не предвиждат друго, страните се стремят да уреждат всички въпроси, свързани с настоящото споразумение, в частност тези, които се отнасят до неговото приложение и тълкуване, чрез провеждане на консултации помежду си.

Член 8

1. Страните учредяват координационен комитет, включващ равен брой членове, определени от двете страни, за надзор при изпълнението на настоящото споразумение.

2. Координационният комитет се свиква всяка година последователно в Общността и в Руската федерация за провеждане на редовни сесии, за да:

-разглежда и оценява състоянието на сътрудничеството в рамките на настоящото споразумение и за да изготвя за целта годишни доклади,

-определя по взаимно съгласие специфичните задачи, които следва да се предприемат в рамките на настоящото споразумение.

3. При особени обстоятелства или за разглеждане на специфични въпроси страните могат по взаимно съгласие да организират извънредни сесии на комитета.

Член 9

1. Настоящото споразумение влиза в сила на датата, на която страните взаимно са се нотифицирали в писмен вид за изпълнението на необходимите за целта вътрешни процедури. То остава в сила за първоначален период от десет години.

2. След този период настоящото споразумение се продължава с мълчаливо съгласие на петгодишни периоди, освен ако една от страните не е изявила желание с писмено предизвестие, връчено най-късно шест месеца преди датата на изтичане на срока му за валидност, да го отмени или измени с нови преговори.

3. В случай на отмяна или на предоговаряне на настоящото споразумение разпоредбите на споразумението остават валидни в предишната си форма по отношение на вече предприетите преди искането за отмяна или предоговаряне дейности по сътрудничеството и по отношение на договореностите за осъществяването им, или за продължителността на календарната година, следваща изтичането на валидността на споразумението в предишната му форма, ако този срок е по-кратък.

4. Отмяната на настоящото споразумение не накърнява правата и задълженията на страните, произтичащи от член 6 от настоящото споразумение.

Съставено в Брюксел на трети октомври две хиляди и първа, в два екземпляра на испански, датски, немски, гръцки, английски, френски, италиански, нидерландски, португалски, фински, шведски и руски език, като текстовете на всички тези езици са еднакво автентични.

За Европейската общност за атомна енергия

Philippe BUSQUIN

За правителството на Руската федерация:

Alexander RUMYANTSEV

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Ръководни принципи за предоставяне на права на интелектуална собственост за общи изследователски дейности, предприемани в рамките на Споразумението за сътрудничество в областта на ядрената безопасност

I. СОБСТВЕНОСТ, ПРЕДОСТАВЯНЕ И УПРАЖНЯВАНЕ НА ПРАВАТА

1. Всички изследователски дейности, предприемани в рамките на настоящото споразумение, са общи изследователски дейности. Участниците разработват технологични управленски програми (ТУП) за собствеността и използването, по-конкретно за публикуването, на информация и на елементи от интелектуална собственост, оттук нататък наричани „резултати от интелектуални дейности“ (РИД), произтичащи от тези изследователски дейности. Тези ТУП се одобряват от страните преди сключване на всеки специфичен договор за сътрудничество в областта на изследванията и развойната дейност, към които се отнасят. При разработване на ТУП се отчитат целите на общите изследователски дейности, съответния принос на участниците, особеностите, свързани с предоставянето на лицензии за територия или за специфична област за използване, изискванията, налагани от действащото законодателство и други фактори, които участниците считат за уместни. Правата и задълженията, свързани с работата в областта на РИД на поканени в рамките на настоящото споразумение научни работници, също се определят в тези технологични управленски програми.

2. РИД, произтичащи от общи изследователски дейности, необхванати от технологични управленски програми, се предоставят със съгласието на страните на основата на изложените в тези програми принципи. В случай на несъгласие тези информация или елементи на интелектуална собственост са обща собственост на всички участници в съвместните изследователски работи, довели до РИД. Всеки участник, предмет на настоящата разпоредба, има право да използва търговски тези РИД за собствена сметка, без географско ограничение.

3. Всяка страна следи другата страна и нейните участници да могат да получат права за РИД в съответствие с тези принципи.

4. При запазване на условията за конкуренция в областите, предмет на настоящото споразумение, всяка страна следи придобитите права по силата на настоящото споразумение и по силата на сключените в рамките на споразумението договорености, да се упражняват по начин, който благоприятства по-конкретно:

- i) разпространението и използването на разработените информация, разгласявани или предоставяни законно по независимо какъв начин по силата на споразумението;
- ii) приемането или прилагането на международните технически норми.

II. ПРОИЗВЕДЕНИЯ, ЗАЩИТЕНИ ОТ АВТОРСКИТЕ ПРАВА

1. Авторските права, принадлежащи на страните или на техните участници, попадат под разпоредбите на Бернската конвенция за защита на литературните и художествени произведения (Акт от Париж, 1971 г.).

2. Без да се накърняват разпоредбите на точка III от настоящото приложение и ако не е предвидено друго в областта на ТУП, резултатите от изследванията се публикуват съвместно от страните или от участниците в тези общи изследователски дейности. При съблюдаване на това общо правило се прилагат следните процедури:

а) когато една от страните или един от нейните участници публикува списания, статии, доклади и научни или технически трудове, включително видео документи и софтуер за резултатите от общи изследователски дейности, предприети в рамките на настоящото споразумение, другата страна или участниците ѝ трябва да могат да получат международна неизключителна, неотменима и освободена от такси лицензия за превода, възпроизвеждането, адаптацията, предаването и публичното разпространение на тези произведения;

б) страните правят необходимото за възможно най-широко разпространяване на литературните произведения с научен характер, произтичащи от общи изследователски дейности, предприети в рамките на настоящото споразумение и публикувани от независими издатели;

в) във всички екземпляри на дадено произведение, защитено от авторските права, предназначено за разпространение за широката общественост, и резултат от разпоредбите на настоящото споразумение, трябва да се упоменава името на автора или на авторите на въпросното произведение, ако те изрично не са заявили, че отказват да бъдат поименно посочени. Тези екземпляри трябва също така да съдържат на видно място бележка, удостоверяваща съвместната подкрепа на страните и/или на техни представители и/или на техни организации.

III. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НЕРАЗПРОСТРАНЕНИЕ

1. Документална информация за неразпространение

а) Страните или при необходимост техните представители определят възможно най-бързо и за предпочитане в технологичната управленска програма информацията, отнасяща се до настоящото споразумение, които те не желаят да се разпространяват, отчитайки в частност следните критерии:

-поверителността на информацията, доколкото разглеждани в тяхната цялост, конфигурация или специфичен ред те не са обикновено известни на специалистите от областта или не са им лесно достъпни чрез законни средства,

-реалната или потенциалната търговска стойност на информацията, поради поверителността им за трета страна,

-предишната защита на информацията, ако законно отговарящото лице е предприело необходимите мерки в зависимост от обстоятелствата за запазване на нейната поверителност.

Страните и техните участници могат да се договорят в някои случаи, освен ако не е разпоредено друго, цялостната или част от предоставената, разменена или получавана информация по време на общи изследователски действия, осъществявани в приложение на споразумението, да не се разпространява.

б) Всяка страна следи информацията, която по силата на настоящото споразумение не трябва да се разпространява, и привилегирания характер, който тя придобиват поради този факт, да се признава незабавно от другата страна, въз основа например на даден знак или подходяща бележка. Тази разпоредба се прилага също за всяко цялостно или частично възпроизвеждане на тази информация.

Всяка страна, която получава информация, която не следва да се разпространява по силата на настоящото споразумение, трябва да спазва привилегирания ѝ характер. Това ограничение става безпредметно, когато собственикът на въпросната информация я разпространява без ограничение за експертите от въпросната област.

в) Информацията, която по силата на настоящото споразумение не трябва да се разпространява, може да бъде разпространявана от получилата я страна на лицата, които я съставляват или които тя наема, както и на свои министерства или упълномощени органи за специфичните цели на общите проучвателни дейности, при условие че разпространението на така предадената поверителна информация се осъществява в рамките на специфичното споразумение за поверителността и тази информация е незабавно идентифицирана като такава съгласно по-горе изложените разпоредби.

г) Страната получател може с предварително писмено съгласие на страната, предоставила информацията, която не трябва да се разпространява в рамките на настоящото споразумение, да разпространи по-широко тази информация, отколкото позволява буква в). Страните си сътрудничат при разработване на процедурите за искане и получаване на необходимото предварително писмено съгласие за това по-широко разпространяване и всяка страна дава това разрешение, доколкото нейните политики, правни уредби и национално законодателство ѝ го позволяват.

2. Недокументална информация за неразпространение

Недокументалната информация за неразпространение или друга поверителна или привилегирована информация, предоставена по време на семинари или други съвещания, организирани в рамките на настоящото споразумение, или пък информацията, произтичаща от назначаването на персонал, от използването на съоръжения или общи проекти, трябва да се разглежда от страните или от техните участници в съответствие с принципите, приложими за документалната информация и уточнени в настоящото приложение, стига обаче получателят на тази информация за неразпространение или на друга поверителна или привилегирована информация да е бил информиран за поверителния ѝ характер в момента, когато тя му е била съобщена.

3. Защита

Всяка страна се стреми да осигури защита на информацията за неразпространение, която получава в рамките на настоящото споразумение, в съответствие с разпоредбите на това споразумение. Ако една от страните констатира, че не ще бъде или рискува да не бъде в състояние да спазва разпоредбите за неразпространение, изложени в точки 1 и 2, тя информира незабавно другата страна. Страните се консултират в последствие, за да определят линията на поведение, която да възприемат.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Определения

1. **ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ:** определението по член 2 от Конвенцията за създаване на Световната организация за интелектуална собственост, подписана в Стокхолм на 14 юли 1967 г.
2. **УЧАСТНИК:** всяко физическо или юридическо лице, включително самите страни, участващи в проект в рамките на споразумението.
3. **ОБЩА ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ:** изследователска дейност, осъществявана или финансирана чрез съвместни средства на страните, и включваща, при необходимост, сътрудничеството на участници от двете страни.
4. **ИНФОРМАЦИЯ:** научни или технически данни, резултати или методи за изследване и развойна дейност, произтичащи от общи изследователски дейности, и всяка друга информация, която страните или участниците в тези общи дейности считат за необходима да предоставят или да разменят по силата на настоящото споразумение, или изследователски дейности, осъществявани в съответствие със споразумението.
5. **РЕЗУЛТАТИ ОТ ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА ДЕЙНОСТ:** информация и/или елементи от интелектуална собственост.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Примерна характеристика на технологична управленска програма (ТУП)

Технологичната управленска програма (ТУП) е специфично споразумение между участниците относно осъществяването на общи изследователски дейности, както и съответните права и задължения на тези участници. Що се отнася до правата на интелектуалната собственост ТУП трябва да се отнася в частност до собствеността, закрилата, правата за използване за изследователски и развойни цели, оценяването и разпространението, включително разпоредбите, отнасящи се до съвместното публикуване, правата и задълженията на поканените научни работници и процедурите за уреждане на споровете. ТУП може да се отнася и до информация от общ характер или до специфична информация, до издаването на лицензии и до резултати, които трябва да се постигнат.